

Udskriv denne side

Scientology

Af Karen Margrethe Stevns, Lyngby-Tårnbæk Kommunes Biblioteker. 1997.

Scientology blev opdaget, udviklet og organiseret af amerikaneren L. Ron Hubbard. Sådan betegner scientologer grundlæggelsen. I 1950 udgav L. Ron Hubbard bogen "Dianetik : den moderne videnskab om mental sundhed". Denne bog omhandler en alternativ psykoterapi uden religiøst indhold.

Inden udgivelsen havde L. Ron Hubbard søgt at få American Medical Association og American Psychiatric Association gjort interesserede i terapien. Begge organisationer og dele af den medicinske verden afviste dianetikken.

Introduktion til Scientology

Hvor udbredt er Scientology?

Antallet af scientologer er usikkert. Oplysninger varierer alt efter, om der alene tælles kernemedlemmer eller om alle, der har haft endog kun perifer berøring med bevægelsen, regnes med. Scientology oplyser, at der på verdensplan er ca. 8.000.000 scientologer, og at der i Danmark findes ca. 14.000 scientologer. Dette tal nævnes ofte, men tælles udelukkende kernemedlemmer, er tallet i Danmark i 1986-87 opgjort til ca. 400 (2,3)

Scientology er hovedsageligt udbredt i den vestlige verden, men efter 1990 er Scientology også kommet frem i Rusland, hvor den i begyndelsen havde stor medvind med etablering af flere Scientology-organisationer. I de sidste år har bevægelsen dog haft nogen modgang i landet. Bevægelsen selv samt flere religionsforskere fremhæver, at Scientology er en af de hurtigst voksende religiøse bevægelser (4)

Hvornår opstod Scientology?

Scientology blev opdaget, udviklet og organiseret af amerikaneren L. Ron Hubbard. Sådan betegner scientologer grundlæggelsen. I 1950 udgav L. Ron Hubbard bogen "Dianetik : den moderne videnskab om mental sundhed". Denne bog omhandler en alternativ psykoterapi uden religiøst indhold. Inden udgivelsen havde L. Ron Hubbard søgt at få American Medical Association og American Psychiatric Association gjort interesserede i terapien. Begge organisationer og dele af den medicinske verden afviste dianetikken.

I de følgende år videreudviklede L. Ron Hubbard dianetikken og grundlagde i USA i 1954 den religiøse bevægelse The Church of Scientology. Scientology blev bragt til Danmark i 1968 af fabrikant Knud Jørck (5,6)

Hvem er L. Ron Hubbard?

Lafayette Ron Hubbard (1911-1986) blev født i Tilden, Nebraska, USA . I 1930'erne skrev han science fictionnoveller under seks forskellige pseudonymer. Efter 2. verdenskrig udviklede han dianetikken, og 1952-1956 videreudviklede og omformede han denne psykoterapi til Scientology.

L. Ron Hubbard er som grundlægger et centralt element i Scientology. Scientologer tillægger ham mange forskellige både teoretiske og praktiske erfaringer og kvalifikationer. Deres beretninger om hans liv indeholder mange elementer, som kritikere af bevægelsen har tilbagevist som usande. Scientologys fremstilling af L. Ron Hubbards liv skal snarere læses som en helgenberetning (5)

Da han i 1986 døde, var det ifølge Scientology for at kunne studere de høje OT-trin uden en hindrende krop (7) L. Ron Hubbard er forfatter til en meget omfattende litteratur om Scientology. Han har efterladt sig 500.000 sider

Den amerikanske skuespiller John Travolta og hans kone Kelly Preston takker frivillige for deres indsats i Metairie, Louisiana. 2005.

Foto: Paul J. Richards/Scanpix

Scientology baserer sine religiøse forestillinger på en blanding af science fiction, en særlig fortolkning af naturvidenskab og teknologi, samt det enkelte menneskes ret til at realisere sig selv. Det er med andre ord en cocktail brygget på mange af de værdinormer, der i forvejen findes i samfundet. Normer om uddannelse, progression, om individets ret og pligt til at vokse, om værdiakкумуляtion, om rumrejser, om teknologiske eventyr og ikke mindst kapitalisme. Denne religion kunne med andre ord umuligt opstå i et andet samfund end i den vestlige industrialiserede og kapitaliserede del af verden

Mikael Rothstein,
religionshistoriker ved
Københavns Universitet

skriftligt materiale, mange bandede foredrag og ca. 100 film (6)

Hvad er varemærket L. Ron Hubbard?

Ikke alt udsendt i L. Ron Hubbard's navn er dog personligt udarbejdet af ham, da navnet også er et registreret varemærke ejet af Religious Technology Center (RTC), en institution inden for Scientology-organisationen. RTC's opgave er at sikre, at Scientology-materiale er korrekt og ikke udvikler sig bort fra Hubbards oprindelige frelsesvej (5)

Scientologys hovedkvarter i Los Angeles, USA. 1998.
Foto: Polfoto

Hvad kendetegner Scientologys sprog?

Scientologys sprog er helt specielt. Mange ord og udtryk er nyskabte, andre har fået en anden betydning, end den de normalt tillægges. For udenforstående er L. Ron Hubbards bøger og scientologers tale derfor ofte uforståelig.

Oplæring i sproget foregår på de forskellige Scientology-kurser. Scientology har også udgivet en ordbog "Dianetics and Scientology Technical Dictionary", som forklarer alle ord og udtryk (5)

Hvordan er Scientologys organisation?

Scientology-organisationen er vidt forgrenet og vanskelig at overskue. De enkelte kirker og institutioner er selvstændige juridiske enheder, men ofte økonomisk forbundne og arbejder ud fra samme åndelige baggrund (8)

- Scientologys hovedsæde ligger i USA.
- Scientologys hovedkontor for Europa og Afrika er placeret i København.
- I Danmark findes tre Scientology-kirker og seks missioner.
- Scientology driver forlagselskabet New ERA Publication International ApS i København. Herfra styres forlagsvirksomheden i store dele af verden.
- Scientology ejer to hoteller i København, der anvendes af ansatte og kursister.
- Scientology står også bag FEGU (Foreningen for Effektiv Grunduddannelse) og deres privatskoler, Narconon (narkobehandlingscentre), Medborgernes Menneskerettigheds Kommission, flere managementorganisationer og andre foreninger (6,7,8,9)

Hvad er WISE?

WISE står for World Institute of Scientology Enterprises og er en international sammenslutning af scientologer i erhvervslivet. WISE's europæiske hovedkontor er i Danmark. Medlemmer af WISE driver deres virksomheder efter L. Ron Hubbards managementteorier, som anklages for at være totalitære ledelseskoncepter (10). Flere danske virksomheder i netværket mistænkes for at bevæge sig på kanten af loven med bl.a. konkursrytteri (11)

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Dvorkin, Alexander: Scientology i Rusland. - Den nye dialog. - Nr. 66 (1996). Side 7-12.

Forfatteren er leder af Skt. Irenæus Centret under Moskva-patriarkatet. Centret har samme opgaver og syn på Scientology som Dialogcentret.

Glossary for Scientology and dianetics. Scientology. Engelsk.

Scientologys ordbog over deres særlige glosler.

Minoritetsreligioner i Danmark : religionssociologisk set / redigeret af Tim Jensen. Columbus, 1991. Side 179-204: Sundby-Sørensen, Merethe: Scientology.

Merethe Sundby-Sørensen, der er religionssociolog, beskriver Scientologys forestillinger og ritualer, kernemedlemmernes profil, Scientologys retsstilling og omverdenens opfattelse. Teksten underbygges af et stort udvalg af kildetekster bl. a. Scientologys trosbekendelse. Bogen er skrevet til undervisningen i gymnasier og på HF.

Moos, Kaj: Scientology - videnskab eller svindel? Havmågen, 1989. 184 sider.

En polemisk, kritisk bog om Scientology og L. Ron Hubbard. Forfatteren betegner sig selv som agitator mod bevægelsen. Bogen anbefales af Dialogcentret.

Potthoff, Norbert J.: Scientology og erhvervslivet : Wise-rapporten - Scientologys totalitære koncept for økonomi og politik. IKON Sønderjylland, 1996. 79 sider.

Forfatteren er en tidligere tysk scientolog. Han beskriver bevægelsens baggrund og ønske om og metoder til at trænge ind i erhvervslivet.

Rothstein, Mikael: Gud er blå : de nye religiøse bevægelser. 4. udgave. Gyldendal, 1997. 311 sider.

Forfatteren er religionshistoriker ved Københavns Universitet og giver en populær indføring i de nye religioners (herunder Scientologys) indhold. Hans synspunkt er, at alle religioner er ligeværdige. Bogen er tillige et debatskrift, der vil gendrive det dårlige omdømme, bevægelserne hyppigt gives af medierne og især af Dialogcentret. Dialogcentret kalder i en anmeldelse forfatteren for Scientologys pressesekretær.

Scientology har alvorlige problemer. Den nye dialog. - Nr. 66 (1996). Side 3-7.

En gennemgang af Scientology i Tyskland, Danmark, England, Frankrig, Grækenland og USA. Artiklen er præget af Dialogcentrets negative holdning til Scientology.

Scientology Kirken i Danmark. Scientology Kirken i Danmark, 1995. 19 sider.

Bevægelsens egen introduktionspjece.

Sundby-Sørensen, Merethe: DDA-1494. Scientology som identitet og institution : kernemedlemmer 1986-87. - DDA-Nyt. - Nr. 50 (1989/90). Side 52-63.

En undersøgelse af kernemedlemmernes baggrund i samfundet og tilknytning til folkekirken.

Viemose, Rikke: Kirke og Scientology over for hinanden i retssag : Scientology i russisk modvind. - Kristeligt Dagblad. - 1997-04-08.

Om en afgørende retssag om ytrings- og religionsfriheden indledt i Moskva, og om Scientologys indflydelse og særlige programmer inden for fx sundhed i det russiske samfund.

Videre links

Under videre links henvises til hjemmesider og databaser på Internettet med flere eller mange dokumenter. Videre links kræver således at man selv udvælger og vurderer hvilke dokumenter man har brug for, eventuelt efter en søgning på hjemmesiden eller i databasen. Hjemmesiderne og databaserne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning på Internettet.

Freedom. Udgivet af Scientology Kirkernes Informationskontor. 1973-.

Den danske Scientology Kirkes blad. Nye numre af det amerikanske søsterblad på engelsk samt i bl.a. tyske, italienske og franske versioner ses på hjemmesiden for Freedom

Hausherr, Tilmann: Tilman Hausherr's homepage. Engelsk.

En privatmands omfattende oversigt over Scientology på Internet. Tilman Hausherr ser kritisk på Scientology som et forretningsforetagende. Der er links til Scientologys egne sider, Clearing the Internet : Scientology and Scientologists on the World Wide Web", til kritikere, til "Scientology vs the Net" og meget mere, alt sammen kommenteret med både oplysende og næsvise bemærkninger. bemærkninger.

Welcome to Scientology. Applied religious philosophy / Scientology. Engelsk, fransk, spansk, italiensk og tysk tekst.

Scientologys egen homepage. I 1996 lagde Scientology 20.000 sider på Internet med det formål at blive den størst repræsenterede religion dér (12)

World Institute of Scientology Enterprises. WISE. Engelsk.

Bevægelsens egen homepage om WISE.

Kilder

1. Lindberg, Kristian: Samfundet og sekterne / Kristian Lindberg, interview med Mikael Rothstein. - Berlingske tidende. - 1997-09-13.
2. Jensen, Svend: Dansk religions abc : en historisk og nutidig fortegnelse over det religiøse liv og arbejde i Danmark. Ikast, 1995. 240 sider.
3. Sundby-Sørensen, Merethe: DDA-1494. Scientology som identitet og institution : kernemedlemmer 1986-87. - DDA-Nyt. - Nr. 50 (1989/90). Side 52-63.
4. Vilstrup, Jens: En bevægelse med svar på alt / Jens Vilstrup, Flemming Christiansen, interview med Leisa Goodman. - Politiken. - 1996-10-25.
5. Refslund Christensen, Dorthe: Scientology : fra terapi til religion. Gyldendal : i samarbejde med RENNEN, 1997. 148 sider.
6. Scientology Kirken i Danmark. Scientology Kirken i Danmark, 1995. 19 sider.
7. Dialogcentrets hjemmeside.
<http://www.dci.dk/velkommen.html>
8. Redegørelse om Scientology-bevægelsen. Told Skat, 1995.
9. Lambek, Bjørn: Danmark er sektens hovedkvarter / Bjørn Lambek, Jens Vilstrup. - Politiken. - 1996-02-08.
10. Potthoff, Norbert J.: Scientology og erhvervslivet : Wise-rapporten - Scientologys totalitære koncept for

økonomi og politik. IKON Sønderjylland, 1996. 79 sider.

11. Franck, Carsten: Partier vil undersøge Scientology / Carsten Franck, Jørgen V. Larsen. - Politiken. - 1996-10-14.
12. Stensgaard, Pernille: Guden er dig selv / Pernille Stensgaard, interview med Dorthe Refslund Christensen. - Weekendavisen. - 1997-05-30.

Scientologys religiøse indhold

Hvad er Scientologys religiøse rødder?

Betegnelsen Scientology står for "læren om viden". Scientology adskiller sig fra mange af de nyreligiøse bevægelser ved ikke at være bundet til én bestemt, ældre anerkendt religiøs retning. Bevægelsen har rødder i buddhisme, hinduisme og moderne vestlig naturvidenskab. Den kaldes en frelsesreligion, hvor man bevæger sig fra hierakiets bund ad "Broen til Total Frihed" mod åndelig frigørelse.

Hvad er Theta - MEST?

Universet består af to størrelser:

1. Theta = fornuft, ånd og positiv livskraft
2. MEST (Matter, Energy, Space, Time) = kaos og det negative fysiske univers
Theta skal styre og besejre MEST. De to elementer er tiltrukket af hinanden og støder stadig sammen. Efter voldsomme sammenstød indtræffer døden, og thetas forsøg på erobring af MEST starter påny på et nyt niveau (2)

Hvad er et tidsspor?

Mennesket består af tre dele: Thetan (ånd), sind og krop. Thetanen er den vigtigste del af mennesket, dets åndelige kerne, som er udødelig. Når kroppen dør, vil Thetanen efter et mellemliv tage bolig i en ny krop. Den lange række af inkarnationer, Thetanen oplever, kaldes tidsspor og kan føres uendeligt langt tilbage i tid og foregå på andre planeter (2)

Hvad er engrammer og auditing?

Alt, hvad et menneske oplever i sit tidsspor, har indflydelse i de følgende liv. Smertefulde oplevelser ophobes og skaber psykiske og fysiske sygdomme og irrationel adfærd. De traumatiske oplevelser kaldes engrammer. Ved hjælp af auditing, en scientologisk rituel samtaleterapi findes, gennemleves og opløses engrammer i en persons tidsspor. Under auditing anvendes et E-meter, et elektronisk apparat opfundet af L. Ron Hubbard, der kan aflæse de elektroniske ladninger, der er knyttet til tidssporets engrammer. Når alle engrammer efter auditing er fjernet og traumerne omdannet til almindelig rationel erfaring, er man clear og rede til at betræde den øverste del af "Broen til Total Frihed" (2)

Hvad er OT - Opererende Thetan?

De sidste trin ad Broen kaldes OT-niveauer, hvor OT står for Opererende Thetan. En Opererende Thetan kan bevæge sig uafhængigt af kroppen og har telepatiske evner. Der er 15 forskellige OT-trin, hvoraf det højeste, man i dag kan nå, er trin 8. Ved det endelige mål har Thetanen opnået en total åndelig frihed og ubegrænsede evner, en tilstand som Thetanen også besad i urtiden, før den blev narret og bundet til kroppen (2)

Tror scientologer på Gud?

I Scientology eksiterer ingen gud. Scientology opdeler verden i 8 ligeværdige dynamikker:

1. jeg'ets.
2. det sexuelles.
3. gruppens.
4. menneskeheden.
5. dyre- og planterigets.
6. det fysiske univers.
7. åndens.
8. uendelighedens eller gudsdynamikken.

I den sidste dynamik er det dog uendeligheden, der er det centrale for Thetanen og ingen gud I den sidste dynamik er det dog uendeligheden, der er det centrale for Thetanen og ingen gud (2)

Hvad er dianetik?

Ordet dianetik kommer fra græsk og betyder "gennem sjælen". Dianetikken er udviklet af L. Ron Hubbard før Scientology og beskrevet i klassikeren "Dianetik : den moderne videnskab om mental sundhed" fra 1950. Det er oprindeligt en alternativ psykoterapi uden religiøst indhold. Ifølge dianetikken er menneskets eneste drivkraft

"Mennesket er et åndeligt væsen. Det er ikke et stykke kød. Når man således begynder at behandle et menneske på det grundlag, at han/hun er en ånd med ubegrænset duelighed... Når vi således siger, at en person er en ånd med ubegrænset duelighed, og når vi prøver at forbedre denne duelighed, da vinder vi fremgang, som vi opnår på en meget meget let og gavnlig måde."

L. Ron Hubbard

overlevelse og engrammer/traumer er alene årsag til ubehag og problemer. Menneskets sind er opdelt i: det analytiske sind, det reaktive sind og det somatiske sind. Til det reaktive sind er knyttet engrammer. Ved dianetikens terapi, auditing, opløses engrammerne, og mennesket bliver clear. I dag er dianetikken integreret i den scientologiske frelsesvej (2)

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Refslund Christensen, Dorthe: Scientology : fra terapi til religion. Gyldendal : i samarbejde med RENNEN , 1997. 148 sider. (Nye religioner).

Bogen, udgivet af RENNEN (Research Network on New Religions) under Statens humanistiske Forskningsråd, er den første større danske religionshistoriske udlægning om Scientology. Forfatteren ser Scientology på dens egne præmisser og holder sig til de tekster, Scientology selv har offentliggjort. De hemmelige dokumenter, som er sluppet ud på Internet, er ikke benyttet i beskrivelsen. Bogen definerer Scientology som en religion og giver en neutral beskrivelse af troen uden at inddrage det øvrige samfunds syn på bevægelsen. Bogen har ordforklaringer og litteraturliste med bl.a. en oversigt over L. Ron Hubbards centrale værker.

Hubbard, L. Ron: Dianetik, den moderne videnskab om mental sundhed : håndbog i dianetikens metode. Scientology, 1975. 489 sider.

En klassiker inden for bevægelsen. Udkom første gang i 1950 i USA. Omhandler kun dianetik og ikke Scientology, der først senere blev videreudviklet.

Scientologys religiøse rødder. Den nye dialog. - Nr. 44 (1991). Side 9-10.

Artiklen er baseret på konklusionerne på en større undersøgelse af Scientologys rødder udarbejdet af Helle Meldgaard, Århus Universitet 1990/91.

Kilder

1. Frelse og terapi : en tekstmosaik om nye religiøse bevægelser i Danmark / ved Finn Stefansson og Asger Sørensen. Gyldendal, 1982. 198 sider.
2. Refslund Christensen, Dorthe: Scientology : fra terapi til religion. Gyldendal : i samarbejde med RENNEN, 1997. 148 sider.

Scientologys hemmelige skrifter på Internettet

Hvorfor er Scientologys skrifter hemmelige?

De øverste lag i Scientologys frelsessystem, OT-lagene og de dertilhørende materialer er fortrolige og kan kun studeres af scientologer, der har nået det rette erkendelsesniveau. Læses skrifterne af uindviede, vil de ifølge Scientology forekomme latterlige eller, som Scientology ofte advarer om, dødelige.

Hvorfor er Scientology i krig med Internet?

I 1995 dukkede disse hemmelige dokumenter op på Internet og blev hurtigt spredt ud til mange adresser. Scientology har på alle måder søgt at bremse spredningen med ophavsretten i hånden, men har med sine anstrengelser snarere tiltrukket mere opmærksomhed og fået pustet til ilden. Hver gang offentliggørelsen af dokumenterne er stoppet et sted, dukker de op på nye web-adresser.

En hel krig har udviklet sig på Internet mellem Scientology og kritikere af bevægelsen. Den startede i 1994 med kritiske hjemmesider og anonyme afsløringer i offentlige nyhedsgrupper. Scientology har søgt at få lukket nyhedsgrupper og har ført retssager mod mange af de modstandere, der har lagt dokumenterne på Internet; men Internettets mulighed for hurtig kopiering og spredning arbejder mod Scientologys interesser (1)

Hvad er forskellen på OT og NOT?

De hemmelige skrifter er opdelt i to grupper: OT-skrifter og NOT (New OT). OT-skrifterne er ved en hollandsk og en amerikansk retssag dømt til at være offentlig tilgængelige. NOT er endnu mere hemmelige end OT, men er også sluppet ud på Internet. I følge den amerikanske dom vurderes det, at offentliggørelse af NOT er en overtrædelse af ophavsretten, mens downloadning er lovligt (1)

Hvordan havnede Scientologys hemmelige skrifter i Riksdagen?

I 1996 lagde svenskeren Zenon Panoussis dokumenterne på Internet. Scientology stævnedes Zenon Panoussis for brud på ophavsretten. Imidlertid var en del af

Når én gang en forretningshemmelighed er lagt på Internettet, er det en gyldig del af public domain, umulig at få tilbage. Skønt personen, der oprindeligt lagde en forretningshemmelighed på Internettet er ansvarlig for en uretmæssig spredning af handelshemmeligheder, kan parten, som blot downloader Internet-information ikke være ansvarlig for uretmæssig brug, da der ikke er nogen forseelse forbundet med benyttelsen af Internettet.

Leonie Brinkema,
Superior District Court
Judge, USA

dokumenterne sendt til Riksdagen af ham. I følge svensk offentlighedslov har alle adgang til Riksdagens post (2). Dokumenterne er derfor tilgængelige dér og kan også rekvireres i kopi for 550 svenske kroner ved at sende en krydset check til:

Svenska Riksdag
Secretariate of the Chamber
Att. Mr. Thyblad
Riksgatan 1
10012 Stockholm
Sweden (3)

Har andre religioner hemmelige skrifter?

At en religiøs bevægelse benytter hemmelige skrifter, hvortil der kun er adgang mod betaling for disciple med rette viden, har vakt voldsom kritik i omverdenen. Man mener, at det nok ikke er folks sjæleliv, men bevægelsens indtjeningsmuligheder, bevægelsen vil beskytte. Hemmelige religiøse lag har dog også eksisteret i andre religioner som fx i mysteriekultene i det antikke Grækenland. Også dengang måtte man betale for deltagelse (4)

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Kjær, Christian: Sprængfarlige skrifter / Christian Kjær, Hans Jørgen Nielsen, Ole Bang Nielsen. - Berlingske tidende. - 1996-11-10.

Dokumenternes indhold, hvordan prøver Scientology at beskytte dem, og hvordan endte de i den svenske Riksdag.

Videre links

Under videre links henvises til hjemmesider og databaser på Internettet med flere eller mange dokumenter. Videre links kræver således at man selv udvælger og vurderer hvilke dokumenter man har brug for, eventuelt efter en søgning på hjemmesiden eller i databasen. Hjemmesiderne og databaserne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning på Internettet.

Operation Clambake. Engelsk.

Hjemmesiden indeholder også mange andre links om Scientology.

Spaink, Karin: I write, therefore I am. Karin Spaink's Home Page. Engelsk tekst.

Hér findes de nu lovligt tilgængelige OT-dokumenter under "The First Legal Fishman Affidavit on Internet".

Kilder

1. A brief history of NOTs. Dansk oversættelse ved Karen Margrethe Stevns
<http://www.tiac.net/users/modemac/nots/nots1.html>
2. Kjær, Christian: Sprængfarlige skrifter / Christian Kjær, Hans Jørgen Nielsen, Ole Bang Nielsen. - Berlingske tidende. - 1996-11-10.
3. Dialogcentrets hjemmeside.
<http://www.dci.dk>
4. Refslund Christensen, Dorthe: Scientology : fra terapi til religion. Gyldendal : i samarbejde med RENNER, 1997. 148 sider.

Scientologys status som religion

Er Scientology en religion?

Gang på gang mistænkeliggøres Scientology i pressen og omtales som en fidus-religion. Er der tale om en religion eller et religiøst skalkeskjul for et forretningsforetagende, der trækker penge ud af søgende sjæle?

De fleste religionssociologer og religionshistorikere kalder en bevægelse religiøs, hvis medlemmerne selv opfatter den på den måde. Religionspolitikere har derimod andre interesser og andre indgange til emnet og stiller sig derfor mere kritiske til sagen. Scientology har i mange lande haft svært ved at opnå anerkendelse som religion.

Hvad er Scientologys status i USA?

I USA blev Scientology igen i 1993 anerkendt af skattevæsenet som religion og dermed fritaget for skat. Tilbage i 1950'erne havde Scientology også denne status, men fik den frataget i 1967 (2)

..at der er tale om et egentligt trossamfund i dette ords sædvanlige betydning - altså ikke blot en religiøs "bevægelse" eller en religiøs eller filosofisk forening, men en sammenslutning eller forsamling (et religionsamfund) hvis primære formål er

Hvorfor vil Scientology gerne være en religion?

I Danmark er Scientology ikke officielt anerkendt som trossamfund. For tredje gang siden 1971 søger Scientology nu Kirkeministeriet om vielsesbemyndigelse efter ægteskabsloven og dermed godkendelse som trossamfund. En sådan godkendelse medfører udover ret til at foretage vielser også skattefordele (1,3)

Hvordan godkendes en religion i Danmark?

I forbindelse med en godkendelse skal Københavns biskop høres. Han har afvist de tidligere ansøgninger med henvisning til, at der skal være tale om et egentligt trossamfund, hvis primære formål er gudsyndelse efter en nærmere udformet lære og ritus. Denne godkendelsespraksis er blevet kritiseret af bl.a. religionssociologer, der finder det mærkeligt, at en biskop kan rådgive i sager uden for folkekirken (1)

Hvad er Scientologys missionærstatus?

Mens Kirkeministeriet endnu ikke har accepteret Scientology som et trossamfund, har Justitsministeriet i en periode vurderet anderledes og har siden 1985 givet udenlandske scientologer opholdstilladelse som missionærer. I 1995, da området var lagt ind under Indenrigsministeriet, bortfaldt imidlertid Scientologys missionærstatus, da man ønskede ens praksis i begge ministerier (1)

Hvordan lyder en religionshistorisk definition?

Religionshistorikeren Dorthe Refslund Christensen kalder Scientology en religion ud fra definitionen, at "religion er et sæt af forestillinger og symboler, der retter sig mod en metafysisk "andethed", i forhold til hvilken det menneske, der som realitet har denne andethed, kommunikerer og agerer med henblik på et konkret eller abstrakt resultat" (4)

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Høi, Poul: Lyssky metoder gav Scientology givtig status. Berlingske tidende. - 1997-03-12.
 Artiklen beskriver, hvordan Scientology med mistænkelige metoder fik status af religion hos de amerikanske skattemyndigheder.

Warburg, Margit: De nye religioner og den danske statsmagt : sager i forbindelse med Scientology. - Religion. Tidsskrift for Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF. - Nr. 2 (1995). Side 17-25.
 En gennemgang af Scientologys juridiske status i forbindelse med tildeling af vielsesbemyndigelse og tildeling af missionærstatus.

Kilder

1. Warburg, Margit: De nye religioner og den danske statsmagt : sager i forbindelse med Scientology. - Religion. Tidsskrift for Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF. - Nr. 2 (1995). Side 17-25.
2. Høi, Poul: Lyssky metoder gav Scientology givtig status. - Berlingske tidende. - 1997-03-12
3. Nielsen, Erik: Scientologi søger dansk godkendelse. - Politiken 1997-08-12.
4. Refslund Christensen, Dorthe: Scientology : fra terapi til religion. Gyldendal : i samarbejde med RENNER, 1997. 148 sider.

Omverdenens syn på Scientology

Hvad mener religionshistorikere og religionssociologer om Scientology?

Indtil for få år siden har religionshistorikere og religionssociologer sjældent deltaget i den offentlige debat om Scientology. Deres beskrivelser af de nye religioner er objektive, og de ser kritisk på de hetzlige artikler, pressen ofte trykker. Scientology behandles af dem på lige fod med de ældre religioner. Den megen kritik af de nye religiøse bevægelser ser de som "et spørgsmål om, hvad man har vænnet sig til, og hvad der har nyhedens friskhed" (2)

Hvad er Dialogcentrets syn på Scientology?

I Danmark er Dialogcentret i Århus en af bevægelsens førende kritikere. Det er "et landsdækkende kristent arbejdsfællesskab", der er dannet som følge af de nye religioners udbredelse i Danmark, og som har en apologisk (forsvar for kristendommen) opgave. Dialogcentret opfatter den scientologiske thetan som en dæmon, og Scientology som et anti-kristeligt organiseret besættelsesfænomen (3)

gudsyndelse (kult) efter en nærmere udformet lære og ritus.

Kirkeministeriets svar til Folketinget om ny ægteskabslov af 1969

Scientology udfordrer den ubevidste kulturelle grænse, som vi har sat op mellem trossamfund og den vestlige forretningsverden.

Margit Warburg, religionssociolog ved Københavns Universitet

Dialogcentret blev grundlagt for 20 år siden af professor dr. theol. Johannes Aagaard, der stadig er centrets leder.

Til Dialogcentret er knyttet Sandheden om Scientology (S.O.S.). Gruppen består af tidligere scientologer og pårørende til tidligere og nuværende scientologer (4)

I 1992 udskilte en gruppe sig fra Dialogcentret og dannede IKON (Informations- og Samtaleforum Om Kristendom og Nyreligiositet), som fører en mere moderat linie i debatten (5).

Dialog Center International er et internationalt samarbejde mellem ligesindede organisationer om nyreligiøse bevægelser (4)

Hvad er det øvrige samfunds og pressens syn?

Pressen beskylder ofte bevægelsen for at have en lang række skjulte, ufine motiver, og at den hjernevasker og binder folk til sig. Mange politikere og menigmand deler en stor frygt og fjendtlighed over for Scientology og andre nyreligiøse bevægelser ud fra den tanke, at de "er bedrageriske skalkeskjul for pengemænd, fascistiske og charlataner, og eftersom deres lære er indlysende absurd, så kan intet almindeligt menneske drages af dem uden ved en eller anden form for bedrag eller tvang" (5)

Hvad kritiseres Scientology for?

Scientology kritiseres for en lang række forhold fra forsøg på infiltration af foreningen Sind og registre over medlemmers privatliv til at fuske med regnskaberne.

Bør frelse være til salg?

Scientology kritiseres især for, at det enkelte menneskes troserkendelse er direkte proportionalt med, hvor mange penge, der indbetales til bevægelsen. For at gå ad vejen til frelse, må man følge en lang kursusrække, hvor kursusrisener er stadig stigende.

Er Scientology en totalitær organisation?

Scientology anklages for at være en totalitær organisation, der hævder at have teknologiske løsninger på alle problemer. Scientology har et korps af etik-officerer, der overvåger medlemmerne. Følges ikke anvisningerne, risikerer man at blive stemplet som SP (Suppressive Person) eller evt blot PTS (Potential Trouble Source). Scientology opfordrer medlemmer til i KR (Knowledge Reports) at oplyse om andres u-etiske levevis.

I følge L. Ron Hubbard er 2,5% af befolkningen SP. Medregnes PTS er der tale om op til 20% af alle mennesker. For at gøre fremskridt må denne gruppe isoleres og uskadeliggøres (4,6)

Snyder Scientology med regnskaberne?

I 1995 gennemførte Told og Skat på politisk initiativ efter lang tids presseomtale en undersøgelse af Scientologys økonomi. I redegørelsen står bl.a.:

"Regnskabsførelsen i Scientology-bevægelsen er ofte mangelfuld og rodet. Det er konstateret, at bogføringslovens bestemmelser ikke er overholdt.

De enkelte kirker, missioner og foreninger er selvstændige juridiske enheder, men økonomisk tæt forbundet som følge af store indbyrdes tilgodehavender og gæld som registreres på uforrentede mellemregningskonti" (7)

De mange beskyldninger mod bevægelsen har ført til en lang række retssager rejst af Scientology både i Danmark og i udlandet.

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Elefantens Øje: Kritisk Information om Scientology. Dialogcentret. Dansk Dialogcentret om Scientology.

Scientology Den nye dialog. - Nr. 44 (1991).
Temannummer af Dialogcentrets blad om Scientology.

Vilstrup, Jens: En bevægelse med svar på alt / Jens Vilstrup, Flemming Christiansen, interview med Leisa Goodman. - Politiken. - 1996-10-25
Scientology-kirkens internationale talskvinde interviewes om de mange anklager mod bevægelsen.

Aagaard, Johannes: En modstander gennem alle årene / Johannes Aagaard, Anders Blichfeldt. - Den nye dialog. - Nr. 66 (1996). Side 12-14.
Om konflikten mellem Dialogcentret og Scientology.

Kilder

1. Warburg, Margit: De nye religioner og den danske statsmagt : sager i forbindelse med Scientology. - Religion.

- Tidsskrift for Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF. - Nr. 2 (1995). Side 17-25.
- Lindberg, Kristian: Samfundet og sekterne / Kristian Lindberg, interview med Mikael Rothstein. - Berlingske tidende. - 1997-09-13.
 - Legeme, sjæl og ånd. - Den nye dialog. - Nr. 44 (1991). Side 15-16.
 - Dialogcentrets hjemmeside.
<http://www.dci.dk>
 - Rothstein, Mikael: Gud er blå : de nye religiøse bevægelser. 4. udgave. Gyldendal. 1997. 311 sider.
 - Vilstrup, Jens: En bevægelse med svar på alt / Jens Vilstrup, Flemming Christiansen, interview med Leisa Goodman. - Politiken. - 1996-10-25
 - Redegørelse om Scientology-bevægelsen. Told Skat. 1995

Scientology versus Tyskland

Er Scientology en farlig organisation?

I juni 1997 besluttede indenrigsministrene i de 16 tyske delstater at sætte Scientology på listen over forfatningsfjendtlige organisationer, som overvåges af Verfassungsschutz (2). Det er det foreløbigt sidste trin i en lang process i det tyske samfund, der har rejst amerikanske protester og vakt international opmærksomhed. I 1995 afgjorde både den tyske forfatningsdomstol, Bundesverwaltungsgericht og arbejdsretten, Bundesarbeitsgericht, at Scientology ikke var en religion men en kommerciel organisation. Regeringen opfatter Scientology som en trussel mod medlemmernes mentale og fysiske helbred (3)

Er Scientology omfattet af Berufsverbot?

Bayern var den første tyske delstat, der i november 1996 indførte krav om, at ansøgere til offentlige stillinger skulle oplyse om deres forhold til Scientology. Vurderes det, at der kan opstå loyalitetskonflikter, vil man som medlem af Scientology ikke kunne være ansat hos det offentlige. Delstaten overvåger på flere områder bevægelsens handlinger (1)

Hvorfor skrev 34 amerikanere en protest til Helmut Kohl?

I januar 1997 indrykkede 34 kendte amerikanere et åbent brev til Helmut Kohl i International Herald Tribune. Brevet var en opfordring til at standse "den organiserede forfølgelse" af Scientology og sammenlignede forholdene med 1930'ernes nazistiske jødeforfølgelse. "I 1930'erne var det jøderne. I dag er det scientologerne". Brevet blev kritiseret af tyske politikere og jøder og af det amerikanske udenrigsministerium for smagløs historieforskning. Brevet blev til på baggrund af det officielle Tysklands holdning til Scientology, af tyske partiers uvilje mod at have scientologer som medlemmer og CDU's ungdomsafdelings opfordring til boykot af film med Tom Cruise og John Travolta, kendte scientologer. Scientology har i flere år ført store annoncekampanjer i amerikanske aviser mod Tysklands politik. Det amerikanske udenrigsministerium har kommenteret Tysklands behandling af Scientology i dets årlige rapporter over menneskerettigheder (3,4,5)

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Albrechtsen, Bent: Det nyreligiøse imperium slår igen. - Politiken. - 1997-02-02.

Om det amerikanske protestbrevs modtagelse i Tyskland og Scientologys forhold til flere amerikanske nyhedsmedier.

Beckmann, Heidi: Tyske råd om Scientology / Heidi Beckmann, interview med Günther Beckstein. - Kristeligt dagblad. - 1997-03-06.

Interview med Bayerns indenrigsminister om delstatens særregler mod Scientology og dansk Scientologys indflydelse på det tyske samfund.

Olsen, Kent: Stjernekrig mod Tyskland. - Jyllands-posten. - 1997-01-19.

Om baggrunden for det amerikanske protestbrev og Scientologys forhold til underskriverne og Hollywood.

Kilder

- Beckmann, Heidi: Tyske råd om Scientology / Heidi Beckmann, interview med Günther Beckstein. - Kristeligt dagblad. - 1997-03-06.

Scientology er hverken en religion eller en sekt, men derimod en knaldhård forretningskoncern. Det drejer sig om en psykokoncern med forretningsmetoder, der ligger på grænsen til kriminalitet. Scientology udnytter mennesker, der har brug for hjælp, under påskud af at være en kirke, men i virkeligheden drejer det hele sig om profit. Samtidig er det en organisation, der tilstræber at få politisk magt. (...) Derfor er det den tyske efterretningstjenestes opgave at holde et vågent øje med den.

Günther Beckstein,
indenrigsminister i
Bayern

2. Hansen, Jan Bo: I Hitlers fodspor. - Weekeendavisen. - 1997-06-13.
3. The Scientology public relations campaign against Germany / German embassy in Washington D.C.
http://wpxx02.toxi.uni-wuerzburg.de/~krasel/CoS/germany/government.html
4. Olsen, Kent: Stjernekrig mod Tyskland. - Jylland-posten. - 1997-01-19.
5. Albrechtsen, Bent: Det nyreligiøse imperium slår igen. - Politiken. - 1997-02-02.

Skolestriden i Lundtofte Kommune

Hvad er skolens baggrund?

1993 oprettede Scientology to friskoler på samme ejendom i Lundtofte Kommune ved landsbyen Bjerndrup lidt nord for den tyske grænse. Skolerne er nu slået sammen til én, Sønderjyllands Internationale Skole. Hér går ca. 50 børn af tyske scientologer, der føler sig forfulgte i hjemlandet, hvor lignende skoler ikke kan oprettes. Eleverne undervises efter en studieteknik udviklet af L. Ron Hubbard, og det er hans menneskeholdning, skolen bygger på. Skolen modtager i dag ikke offentlig støtte (1)

Hvad er myndighedernes syn på skolen?

Gennem flere år har Lundtofte Kommune forhørt sig hos forskellige ministerier om institutionens lovlighed.

For nogle af eleverne var der oprindeligt givet kommunalt tilskud efter gældende regler. På den baggrund fik kommunen efter foretræde for Folketingets Uddannelsesudvalg foranlediget en lovændring, der fjernede tilskud til friskolers udenlandske elever. "Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Tilskud til udenlandske børn, der ikke ledsages af forældre)", lov nr. 453 af 14. juni 1995 blev enstemmigt vedtaget. Lundtofte Kommune har også vedtaget en lokalplan, der hindrer tilbygninger på ejendommen (2). Forskellige problemstillinger omkring skolen er for tiden til behandling i både Justits-, Social- og Undervisningsministeriet.

Undervisningsministeriet kræver skærpet tilsyn med skolen for at godkende undervisningen. Skolen har i september 1997 givet adgang for pædagogisk-psykologisk rådgivning i Bov, der skal udarbejde en rapport til Undervisningsministeriet (3,4)

Myndighederne i delstaten Hamburg, hvorfra mange af børnene kommer, kræver, at de tyske regler om skolepligt overholdes og har truet forældrene med bøder, hvis børnene ikke bliver sendt i anerkendte skoler (1)

En del af de tyske elever har derfor i en periode gået i kommunens folkeskoler, en udgift lokalpolitikere frygter kan vokse uacceptabelt.

Scientology har følt sig forfulgt af kommunen og har klaget til Ombudsmanden (1)

En del af de tyske elever har derfor i en periode gået i kommunens folkeskoler, en udgift lokalpolitikere frygter kan vokse uacceptabelt. En del af de tyske elever har derfor i en periode gået i kommunens folkeskoler, en udgift lokalpolitikere frygter kan vokse uacceptabelt.

Scientology har følt sig forfulgt af kommunen og har klaget til Ombudsmanden Scientology har følt sig forfulgt af kommunen og har klaget til Ombudsmanden (1)

Hvorfor er skolen politianmeldt?

En del af eleverne bor hos forældrene, der er flyttet med over grænsen. De øvrige elever, der er kommet alene til Danmark, bor på skolen. Lundtofte Kommune indgav i forsommeren 1997 politianmeldelse mod skolen for overtrædelse af bostadsloven, da skolen ikke er godkendt som døgninstitution. Kommunen mener, at det er et privat opholdssted for børn, hvilket kræver, at de voksne har plejetilladelse. Politiet efterforsker stadig sagen (5)

Hvad mener borgerne om skolen?

I 1993 dannedes en lokal protestbevægelse mod skolen, Bjerndrup-Søgaard Borgergruppe. Baggrunden var frygt for indoktrinering af især byens unge. Borgergruppen har hentet information og støtte i Dialogcentret. Borgmester Karen Andresen forstår denne frygt og mener, at Scientology måske bruger den lokale strid som en prøvesag for siden efter evt. heldigt udfald at oprette flere af samme type skoler (1,2)

Hvad er FEGU?

I tilknytning til Scientology drives en række FEGU-skoler. FEGU står for Effektiv Grunduddannelse. Ikke alle tilknyttet FEGU er scientologer, men de pædagogiske principper, FEGU benytter, er udviklede af L. Ron Hubbard. FEGU-skolerne tilbyder læsetræning til læsesvage elever. Folkeskolens læseundervisning opfattes som utilstrækkelig og FEGU's metoder som midlet til indlæring.

Mogens Jansen, Danmarks Pædagogiske Institut, mener ikke metoden indeholder ny viden. Danmarks Pædagogiske Institut og Ordblindelinstitutet har advaret mod FEGU-skolerne (6)

Det er helt klart, at det nu i fire år har været på kommunens dagsorden at få skolen lukket. Der er snart ikke den myndighed, som ikke har forsøgt at komme af med os. Det gælder undervisnings-, justits-, udenrigs- og socialministeriet. Derfor har vi også bedt ombudsmanden om at se på kommunens behandling af os.

Hanne Hemmingsholt,
Sønderjyllands
Internationale Skole

Videre læsning

Under videre læsning henvises til enkelte konkrete dokumenter som for eksempel én artikel eller én bog. Der kan være henvisninger til dokumenter i både trykt og elektronisk form. Dokumenterne er kvalitativt udvalgt som de mest relevante efter research og søgning i danske såvel som internationale databaser samt søgning på Internettet.

Nielsen, Hans Jørgen: Gøgeungerne fra Visgårdvej. - Berlingske tidende. - 1997-01-26.

Borgmester Karen Andresen og skolens daglige leder Micaela Kubillus og dens talskvinde Hanne Hemmingsholt giver deres syn på konflikten.

Poulsen, P. C.: Scientology-skole sætter sindene i kog / P.C. Poulsen, interview med Hanne Hemmingsholt. - Politiken. - 1997-06-17.

Om konflikten i lokalsamfundet og skolens syn på bevægelsens forhold til de tyske og danske myndigheder.

Schmidt, Dorte: Inden for murene. - Folkeskolen. - Nr. 9 (1990). Side 336-341.

En beskrivelse af FEGU-metoden og nogle kritiske pædagogers syn på FEGU.

Kilder

1. Poulsen, P. C.: Scientology-skole sætter sindene i kog / P.C. Poulsen, interview med Hanne Hemmingsholt. - Politiken. - 1997-06-17.
2. Lindberg, Torben: Religionskrigen i Bjerndrup. - Danske kommuner. - Nr. 10 (1996). Side 22-23.
3. Poulsen, P. C.: Kommune fanget i Scientology-strid. - Politiken. - 1997-06-25.
4. Christiansen, Flemming: Kontrol med omstridt Scientology-skole. - Politiken. - 1997-09-30.
5. Poulsen, P. C.: Sønderjysk Scientology-skole er blevet politianmeldt. - Politiken. - 1997-05-28.
6. Schmidt, Dorte: Inden for murene. - Folkeskolen. - Nr. 9 (1990). Side 336-341.

Emnesøgning i Bibliotek.dk

Emnesøgning på 'Scientology' ➔ bibliotek.dk